

Rozpočtový výhled na rok 2020 a 2021 (obecný komentář)

Při zpracování rozpočtového výhledu v dikci zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a zákona č. 24/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím právní úpravy rozpočtové odpovědnosti, jsme byli na začátku roku 2019 postaveni před nelehký úkol predikovat výnosy a náklady rozpočtu ÚEB na roky 2020 a 2021.

Byl v podstatě možný dvojitý přístup. V první variantě zahrnout do výnosové části jen skutečně již smluvně potvrzené finanční prostředky (běžící projekty a smlouvy), provést solidně podložený kvalifikovaný odhad v oblasti dotace zřizovatele (číselné údaje plánu), zisku z licencí, smluvního výzkumu a vydávání časopisů. A na základě takto stanovených výnosů upravit náklady. Tato metoda by znamenala, že by výsledný rozpočtový výhled výrazně neodpovídal budoucí realitě: nepočítal by se ziskem dalších, v tuto chvíli neznámých finančních prostředků z grantových soutěží, které jsou či teprve budou vypsány.

Proto byla pro přípravu rozpočtového výhledu použita metoda druhá, kdy aproximujeme úspěch v budoucích grantových soutěžích podle úspěšnosti dosahované v letech minulých, přihlížíme k plánům poskytovatelů vyhlásit a vyhodnotit veřejné soutěže o prostředky na výzkum a vývoj (zejména z evropských fondů) a naší možné účasti a úspěšnosti v nich, predikujeme objem prodeje jabloní na několika kontinentech na základě námi udělených licencí, zohledňujeme končící projekty a s tím spojené finanční výpadky. Jsme přesvědčeni, že tato metoda podává výrazně bližší odhad našeho rozpočtu na další dva roky, jakkoli z předcházející věty je více než zřejmé, že se pohybujeme v oblasti značné plánovací nejistoty.

K rozpočtovému výhledu na roky 2019 a 2020 je přiložen následující specifický komentář, který pro jednotlivé hlavní účetní položky osvětluje východiska a specifikuje premisy užití při konstrukci rozpočtu.

Náklady jsou v případě ÚEB vždy odvozeny od výnosů tak, aby navrhovaný rozpočet byl koncipován jako vyrovnaný. Tak tomu bude i v letech 2020 a 2021.

Pro roky 2020 i 2021 představuje solidní jistotu řešení velkých projektů OP VVV (výzva 02_16_019), financovaných z evropských zdrojů: projektu *Centrum experimentální biologie rostlin* (CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_019/0000738), 1. 7. 2018 – 30. 6. 2023, a projektu *Rostliny jako prostředek udržitelného globálního rozvoje* (CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_019/0000827), 1. 3. 2018 – 31. 12. 2022.

V oblasti výnosů počítáme s pokračováním solidní úspěšnosti v grantových soutěžích zejména Grantové agentury České republiky. Na druhou stranu se začátkem řešení velkých center OP VVV je

řešitelská kapacita našich týmů vyčerpána natolik, že nepředpokládáme další nárůst počtu řešených projektů. Předpokládáme pro oba roky, že bude pokračovat podpora olomouckého pracoviště navazující na Národní program udržitelnosti I, daná usnesením vlády České republiky č. 1067/2015 Sb.

Další možné programy, financované z fondů EU, mají v tuto chvíli značné zpoždění proti stanovenému harmonogramu a již nelze předpokládat, že čerpání bude zahájeno ještě v roce 2020 či 2021.

V roce 2020 a 2021 předpokládáme na základě běžících a nově uzavřených smluv mírný nárůst výnosů z prodeje licencí na odrůdy vyšlechtěných jabloní. Optimismus v tomto bodu nám dodávají rozsáhlé rozjeté projekty výsadby jabloňových sadů v jižním Tyrolsku a Itálii. Odhad výnosů z prodeje licenčních práv na odrůdy jabloní je do jisté míry problematický, protože výše plnění partnerů ve světě jsou především odvislé od počtu prodaných stromků. Zde lze predikovat plány pěstitelů i zájem koncových spotřebitelů, nicméně extrémní výkyvy počasí v zemích hlavních partnerů (USA, Itálie, Německo) mohou znamenat citelný propad výnosů (jako se tomu stalo v roce 2015 v důsledku mimořádného sucha v USA).

V roce 2020 a 2021 by se měla ustálit ekonomická bilance vydávání časopisů po nucené rozluce s nakladatelstvím Springer (v roce 2019 vynuceně opouštíme spolupráci se stávajícím distributorem (vydavatelství Springer) v důsledku toho, že vydavatelství nebylo schopné projít zákonnými požadavky na výběr prostřednictvím veřejné soutěže). Přijatý model open-access se po prvních měsících provozu zdá být ekonomicky udržitelný a v letech 2020 a 2021 již nebude třeba větších investic spojených s přechodem na nový systém vydávání časopisů. Vydávání časopisů *Biologia Plantarum* a *Photosynthetica* by tak mělo přinášet mírný zisk.

Na rok 2020 a 2021 předpokládáme, že výnosy ze smluvního výzkumu již nevzrostou a zůstanou na stávající úrovni. Zájem o smluvní výzkum zejména ze strany zemědělských a šlechtitelských subjektů je na jednu stranu poměrně velký, komercializaci v tomto směru však brání zákonné předpisy (zařízení získaná z dotace nemohou být pro výdělečnou činnost využita).

Rozpočet na rok 2020 a 2021 by měl být relativně zajištěný, v absolutní části bude víceméně kopírovat rozpočet ÚEB na rok 2019, který je nejvyšší v historii ÚEB. Možnými riziky by byl především nějaký zásadní výpadek z příslibené a v dlouhodobém plánu potvrzené dotace od zřizovatele (kompenzace za NPU I), významný pokles institucionální dotace. Menší případné výpadky (díličí neúspěch v grantových soutěžích, pád výnosů v důsledku klimatických změn) významněji neohrozí chod ústavu.

Rozpočtový výhled na rok 2020 a 2021 má samozřejmě řadu neznámých, které v tuto chvíli můžeme jen predikovat. Výše dotace, která přichází od zřizovatele, by měla být zhruba na úrovni roku 2019. Rizikem zůstává nevyřešený střednědobý výhled financování velkých infrastruktur Akademie věd, což se může v budoucnu neblaze podepsat na výši institucionální dotace. Dalším rizikem je případná možná budoucí revize financování činnosti center VaVPI, nyní řešená navýšením institucionální dotace. Dotace od zřizovatele aktuálně představuje přibližně 35 % našeho rozpočtu.

Výrazná většina výnosů je pak odvislá od úspěchu v grantových soutěžích. V roce 2020 a 2021 nekončí žádný ze zásadních projektů, lze s jistým optimismem očekávat určitou kontinuitu.

Navzdory mnoha obtížně odhadnutelným položkám výnosů je rozpočtový výhled na rok 2020 a 2021, alespoň v perspektivě začátku roku 2019, relativně příznivý.

RNDr. Martin Vágner, CSc.

ředitel ÚEB